Názov výsledku: Slovenská databáza reči ovplyvnenej neurodegeneratívnymi ochoreniami (EWA-DB)

Anglicky názov výsledku: Slovak database of speech affected by neurodegenerative diseases (EWA-DB)

Autori: Milan Rusko, Róbert Sabo, Marián Trnka, Viktória Kevická

Typ a číslo projektu: Early Warning of Alzheimer (ŠF EÚ)

Odberatelia: výskumné a klinické pracoviská zamerané na neurológiu, logopédiu, spracovanie reči a strojové učenie; univerzity a inštitúty v SR aj zahraničí

Získané finančné prostriedky pre organizáciu:

Celkovo: 156 167 € počas 36 mesiacov, (52 022€ za rok 2025)

Anotácia výsledku:

Databáza EWA-DB predstavuje unikátny jazykový a rečový zdroj vytvorený na účely výskumu včasnej detekcie neurodegeneratívnych ochorení z rečových prejavov. Obsahuje nahrávky 1649 hovoriacich, vrátane pacientov s Alzheimerovou chorobou, Parkinsonovou chorobou, miernym kognitívnym deficitom a zdravých kontrol. Účastníci vykonávali rôzne rečové a jazykové úlohy – od fonácie samohlások, cez diadochokinézu, pomenovávanie až po opis obrázkov. V článku publikovanom v časopise *Scientific Data* (Decil 1) je detailne opísaný proces vývoja databázy, výber jazykových úloh, protokol testovania a nahrávania, ako aj štruktúru a formáty súborov. Databáza je verejne dostupná na platforme Zenodo a je určená na využitie pri vývoji automatických systémov predikcie diagnóz Alzheimerovej choroby, mierneho kognitívneho poškodenia a Parkinsonovej choroby na základe jazykových a rečových charakteristík.

Odberateľom výsledku je medzinárodná vedecká, výskumná a vývojová komunita, venujúca sa štúdiu javov a vývoju aplikácií v oblasti diagnostiky neurodegeneratívnych ochorení z reči pacienta. Databáza je poskytovaná na základe podpisu licenčnej zmluvy pre koncového používateľa konateľom spoločnosti žiadateľa. Do novembra 2025 boli uzavreté licenčné zmluvy s 21 organizáciami.

Hlavné scientometrické výstupy:

[1] RUSKO, Milan** - SABO, Róbert - TRNKA, Marián - ZIMMERMANN, Alfréd - MALASCHITZ, Richard - RUŽICKÝ, Eugen - BRANDOBUROVÁ, Petra - ČIERNIK KEVICKÁ, Viktória - ŠKORVÁNEK, M. Slovak database of speech affected by neurodegenerative diseases. In Scientific Data, 2024, vol. 11, no. 1, art. no. 1320. (2023: 5.8 - IF, Q1 - JCR, 1.937 - SJR, Q1 - SJR). ISSN 2052-4463. Dostupné na: https://doi.org/10.1038/s41597-024-04171-6 Typ: ADMA (**1. decil**)